

Gemeente Haarlem, afdeling Data Informatie en Analyse (DIA)

Digipanel Haarlem

Kermis in Haarlem

Achtergrond van het onderzoek

De gemeente Haarlem biedt plaats aan twee kermissen: op de Grote Markt in het centrum en aan de Zaanenlaan in Haarlem-Noord. Beide kermissen vinden in de periode rond Koningsdag plaats.

De kermissen lokken ieder jaar weer discussies uit. Rond de Zaanenlaan klagen bewoners over overlast. In het Centrum hebben vooral horeca-uitbaters en winkeliers moeite met de kermis.

De gemeenteraad heeft B&W van Haarlem daarom gevraagd een breed onderzoek naar de kermissen in Haarlem te doen. Dit onderzoek bestaat onder meer uit gesprekken met omwonenden en wijkraden en in het Centrum ook met winkeliers en horeca-exploitanten.

Om een indruk te krijgen van de opinie van de Haarlemmer in het algemeen heeft tevens een enquête onder het Digipanel Haarlem plaatsgevonden. Het Digipanel bestaat uit betrokken Haarlemmers die zich op eigen initiatief hebben aangemeld om aan korte digitale enquêtes van de gemeente mee te werken. De afdeling Data, Informatie en Analyse (DIA) van de gemeente voerde het onderzoek en rapportage uit. De vragenlijst kwam tot stand in de werkgroep die het hele onderzoek begeleidt en waarin alle gemeentelijke afdelingen participeren die met de kermis te maken hebben.

In februari 2006 sprak het Digipanel zich eveneens over de kermissen in Haarlem uit. In hun reacties toen konden de panelleden beide kermissen in Schalkwijk nog laten meewegen. Het doek voor de voorjaarskermis in dit stadsdeel viel na de editie 2005, terwijl de najaarskermis al een jaar eerder voor het laatst op het programma stond.

Samenstelling respons

De leden van het Digipanel ontvingen op 7 maart via e-mail een uitnodiging om op internet aan de enquête mee te doen. Panelleden die na een week nog niet hadden gereageerd, ontvingen een herinnering. Het panel had tot 21 maart de mogelijkheid mee te werken.

In totaal 1.525 van de 2.524 panelleden vulden de vragenlijst in. De respons komt hiermee uit op 60%. Een prima score omdat de respons op Digipanelonderzoeken zich meestal tussen de 40% en 65% beweegt.

De Rapportage

opbouw

De sheet na deze introductie bevat een beknopte samenvatting. Daarna volgt, de eigenlijke rapportage.

representativiteit

Het Digipanel is niet geheel representatief voor de hele Haarlemse bevolking van 18 jaar en ouder. Ondervertegenwoordigd in het panel zijn inwoners van 18-34 jaar. Andersom is het bij de 55+-ers. Daarnaast telt het panel relatief veel hoger opgeleiden. Wel zijn alle stadsdelen naar rato vertegenwoordigd. Bijlage 1 toont een vergelijking tussen respons en werkelijke bevolking van 18 jaar en ouder.

achtergrondgegevens

In de werkgroep is afgesproken om achtergrondgegevens als leeftijd, stadsdeel en geslacht van de panelleden niet in de analyse te gebruiken. Wel is in de enquête gevraagd is of panelleden kinderen van 14 jaar of jonger hebben. Deze leeftijdsgroep vormt een belangrijke doelgroep van de kermis.

'open' vragen

Naast 'gesloten' vragen met alleen voorgeselecteerde antwoordopties, bevatte de enquête enkele 'open' vragen. Bij een 'open' vraag mogen de geënquêteerden zelf een antwoord formuleren.

De rapportage geeft een beknopte beschrijving van de uitkomsten op de 'open' vraag. Daarnaast heeft ontvangt de opdrachtgever een Excel-bestand met gerubriceerde overzichten van alle reacties.

Ruim 1.500 enquêtedeelnemers

Aan de enquête over de kermissen in Haarlem werkten 1.545 leden van het Digipanel Haarlem mee. De leeftijdsopbouw van het panel wijkt qua leeftijdsopbouw af van de totale Haarlemse bevolking van 18 jaar en ouder. Ondervertegenwoordigd in het panel zijn inwoners van 18- 34 jaar. Andersom is het bij de 55+-ers. (-> sheet 1)

44% bezocht een kermis in Haarlem

44% van de geënquêteerden bezocht de afgelopen twee jaar een kermis in Haarlem, een meerderheid van 56% deed dat niet. Haarlem telt twee kermissen: op de Grote Markt in het Centrum en aan de Zaanenlaan in Haarlem-Noord. Beide kermissen kregen ongeveer twee van de drie kermisgangers op bezoek: een derde bezocht alleen de Grote Markt, eveneens een derde ging alleen naar de Zaanenlaan en drie op tien ging naar beide kermissen. (-> sheet 3)

Kinderen naar de kermis

Iets meer dan twee op de tien panelleden hebben thuiswonende kinderen van 14 jaar of jonger. Acht op de tien ouders geven aan dat hun kind (-eren) de afgelopen twee jaar in Haarlem een kermis hebben bezocht. Driekwart van de jeugdige kermisliefhebbers bezocht de Zaanenlaan en iets meer dan de helft de Grote Markt. (-> sheet 4)

Attitude tegenover de kermis

Panelleden mochten van vijf uitspraken over de Haarlemse kermissen aangeven welke ze het meest op zichzelf van toepassing achten. Iets meer dan de helft van het panel kiest voor een positieve uitspraak. Zo vindt 14% vooral dat Haarlem niet zonder kermis kan, vindt 7% het leuk om zelf naar de kermis te gaan en vindt 31% dat vooral leuk voor anderen, zoals kinderen.

Een derde van het panel kiest de meest neutrale uitspraak: 'Ik heb zelf geen behoefte aan de kermis, maar die zit me niet in de weg'. Ronduit negatief is 13%; deze groep ziet de kermis vooral als een bron van overlast. (-> sheet 5)

Welk kermis aanbod heeft de voorkeur

Panelleden tonen zich verdeeld over het toekomstig kermisaanbod. Een derde zegt dat het ze niet uitmaakt. Verder prefereert 21% de huidige situatie met twee kermissen van 20 tot 40 attracties die ongeveer tegelijk plaatsvinden. Verder wil 18% één kermis met 20 tot 60 attracties, geeft 16% de voorkeur aan twee kermissen verspreid over het jaar en wil 11% helemaal geen kermis. (-> sheet 6)

Meest geschikte periode

Een meerderheid, namelijk, twee derde van het panel, ziet de kermis ook in de toekomst het liefst in de huidige periode, zo rond Koningsdag, plaatsvinden. Opties als midden/eind juni, juli/begin augustus en september oogsten veel minder vaak bijval - alle van ruim minder dan 10% van het panel. (-> sheet 7)

Naar de kermis buiten Haarlem

Een op de acht panelleden ging de afgelopen twee jaar naar een kermis buiten Haarlem. Het meest in trek waren de kermissen in Santpoort en Amsterdam (beide door 3% van het panel bezocht) (-> sheet 8)

Geschikte andere locatie voor een kermis in Haarlem

De Haarlemse kermissen staan nu op de Grote Markt en aan de Zaanenlaan. Van de gelegenheid om een alternatieve locatie te noemen, een plek die ook heel geschikt is om een kermis te organiseren, maakten 428 van de ruim 1.500 enquêtedeelnemers gebruik. De genoemde alternatieve locaties liggen het meest in de Waarderpolder (179 keer) en Schalkwijk (124x). Naar verhouding veel genoemd in de Waarderpolder: de Veerplas en omgeving. In Schalkwijk geldt dat voor het winkelcentrum (58 keer). (-> sheet 9)

Suggesties en ideeën

In totaal 385 panelleden maakten gebruik van de mogelijkheid een suggestie of idee over de kermis naar voren brengen. Relatief panelleden, namelijk 93, zeggen de Grote Markt niet geschikt te vinden als kermislocatie. Verder spreken 107 panelleden zich positief uit over de kermissen. Bijvoorbeeld vanwege de gezelligheid of traditie of prijzen zij de kermis aan de Zaanenlaan. (-> sheet 10)

3 Een Haarlemse kermis bezocht

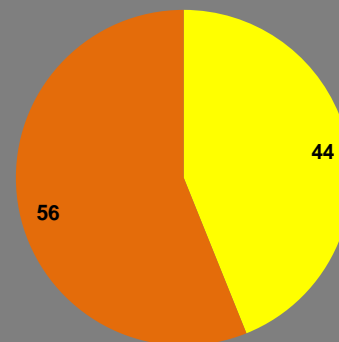
44% ging naar de kermis

44% van leden van het Digipanel Haarlem bezocht de afgelopen twee jaar een Haarlemse kermis. Een meerderheid van 56% ging niet.

Haarlem telt twee kermissen: op de Grote Markt en aan de Zaanenlaan. Beide kermissen kregen ongeveer twee derde van de kermisbezoekers uit het panel op bezoek. Zo ging een derde alleen naar de Zaanenlaan, terwijl eveneens een derde zowel deze kermis als die aan de Grote Markt bezocht. Opnieuw een derde kwam alleen op laatstgenoemde locatie.

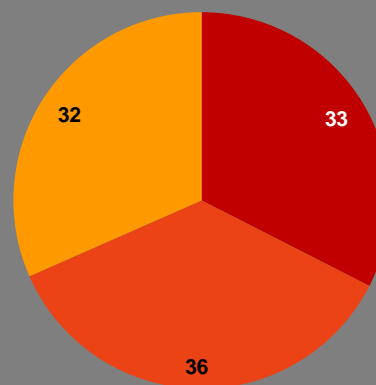
Van het hele panel, dus inclusief de niet-kermisgangers, bezocht 27% de Grote Markt en 30% de Zaanenlaan.

Heeft u de afgelopen twee jaar een Haarlemse kermis bezocht (in %, n=1.490)

■ Ja ■ Nee

Welke Haarlemse kermissen bezocht ? (in % kermisbezoekers, n=677)

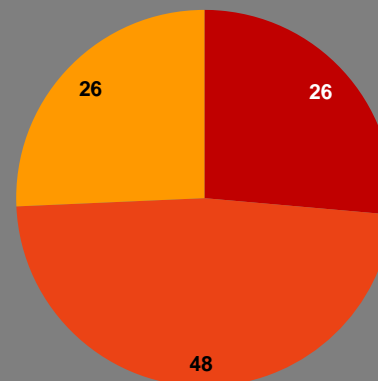
■ Grote Markt
■ Zaanenlaan
■ Grote Markt én Zaanenlaan

Acht van de tien kinderen naar de kermis

Iets meer dan twee op de tien panelleden (22%) heeft thuiswonende kinderen van 14 jaar of jonger. Het merendeel van deze kinderen, namelijk 80%, bezocht de afgelopen twee jaar een kermis in Haarlem. Alleen of samen met de ouders, vrienden/vriendinnen of anderen. Niet naar de kermis ging 20%.

Driekwart van de ouders geeft aan dat hun kind (-eren) de kermis aan de Zaanenlaan hebben bezocht: bijna de helft ging alleen naar deze kermis en een kwart zowel naar de Zaanenlaan als naar de Grote Markt. Daarnaast bezocht een kwart uitsluitend de Grote Markt.

Welke Haarlemse kermis heeft uw kind de afgelopen twee bezocht? (in % dat kermis heeft bezocht, n=265)

■ Grote Markt
■ Zaanenlaan
■ Grote Markt en Zaanenlaan

Meestal positief of neutraal

Panelleden stellen zich overwegend positief of neutraal op tegenover de kermissen in Haarlem. Dat blijkt uit de reacties op een vraag waarbij zij uit vijf uitspraken één uitspraak mochten kiezen: de uitspraak die zij het meest op zichzelf van toepassing achten.

Bijna vier van de tien panelleden vinden het leuk om zelf te gaan (7%) of vinden de kermis vooral leuk voor anderen (31%). Daarnaast meent 14% dat Haarlem niet zonder kermis kan. Ruim een derde, de grootste groep, neemt een neutraal standpunt in: zelf geen behoefte aan de kermis, maar deze staat ze ook niet in de weg.

Ronduit negatief oordeelt 13%. Deze groep ziet de kermis het meest als een bron van overlast.

Niet-kermisgangers zien kermis vaker als bron van overlast

Bovengemiddeld positief denken panelleden die de afgelopen twee jaar een kermis hebben bezocht en panelleden wier kinderen dat hebben gedaan. Van de laatste groep vindt twee derde de kermis leuk om zelf te bezoeken (9%) of vooral voor anderen, zoals kinderen (56%). Daarnaast meent 12% dat Haarlem niet zonder kan.

Niet-kermisgangers oordelen vaker neutraal dan kermisbezoekers, maar beschouwen de kermis ook vaker als een bron van overlast: 19% tegen 5%.

Welke van de volgende uitspraken over de kermissen in Haarlem is het meest op u van toepassing?

(in % n=1.538)

	Totaal	Kermis bezocht	Kermis niet bezocht	Kinderen bezoeken kermis
Ik vind het leuk om zelf naar de kermis te gaan	7	15	1	9
Ik vind de kermis vooral leuk voor anderen, bijvoorbeeld kinderen	31	41	24	56
Ik heb zelf geen behoefte ad kermis, maar die zit me ook niet id weg	35	18	48	16
Een stad als Haarlem kan niet zonder kermis	14	21	9	12
De kermis zie ik vooral als een bron van overlast	13	5	19	8
Totaal	100	100	100	100

6 Welk kermisaanbod heeft de voorkeur?

Geen duidelijke voorkeur

Panelleden reageren verdeeld op de vraag hoe het Haarlemse kermisaanbod in de toekomst gestalte moet krijgen. Drie opties krijgen elk steun van 16 tot 21% van de geënquêteerden. Zo prefereert 21% de huidige situatie met twee kermissen van 20 tot 40 attracties die tegelijk plaatsvinden. Verder ziet 18% het liefst één kermis van 20 tot 60 attracties en spreekt 16% zich uit voor twee kermissen, maar dan verspreid over het jaar.

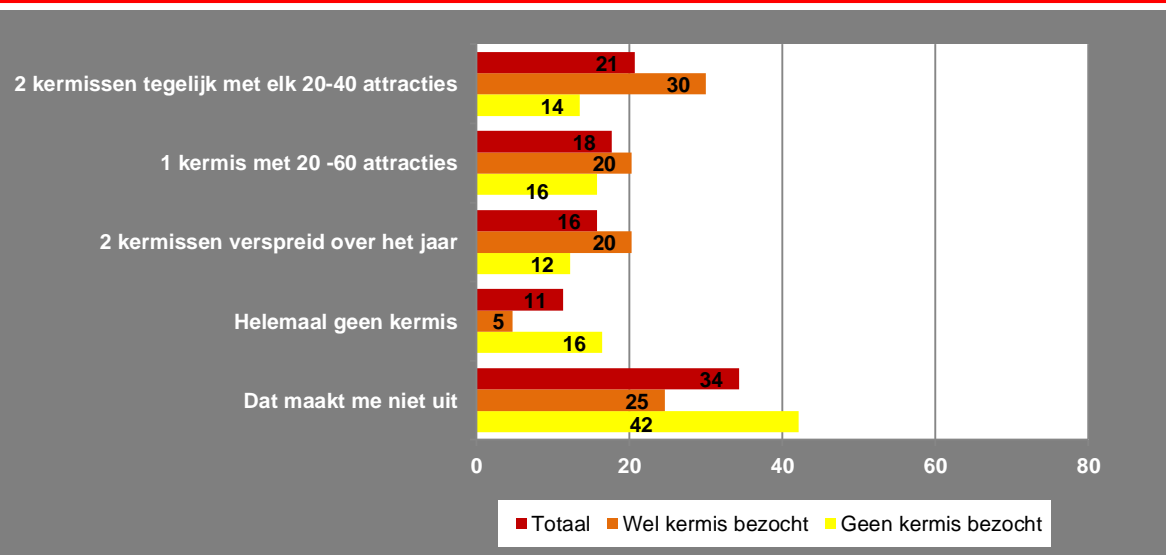
Het grootste deel van het panel, namelijk een derde, spreekt geen voorkeur voor een bepaald type kermis uit. Als het aan een minderheid van 11% ligt, verdwijnt de kermis helemaal uit Haarlem.

Kermisbezoekers wat vaker pro huidig aanbod

Haarlemmers die de afgelopen twee jaar in hun stad naar de kermis zijn geweest, prefereren het huidige aanbod van twee kermissen in dezelfde periode wat meer boven de andere opties (30% tegen 20%).

Niet-kermisbezoekers stellen zich vaker dan kermisbezoekers neutraal op en zeggen daarnaast vaker helemaal geen kermis te willen (16% tegen 5%).

Welk kermisaanbod heeft uw voorkeur (in %, n=1.538)

7 Meest geschikte periode voor de kermis

Ruime meerderheid opteert voor huidige periode

Gevraagd naar de meest geschikte periode voor de kermis geeft ruim twee derde van het panel de voorkeur aan de huidige periode eind april/begin mei - rond Koningsdag. Onder panelleden die de afgelopen twee jaar een Haarlemse kermis hebben bezocht, geldt dat voor een nog groter deel, namelijk voor driekwart.

Duidelijk kleiner is de animo voor andere opties als midden/ eind juni (net voor de zomervakantie), juli/begin augustus (in de zomervakantie) en september (net na de zomervakantie). Deze mogelijkheden genieten de voorkeur van ruim minder dan 10% van het panel.

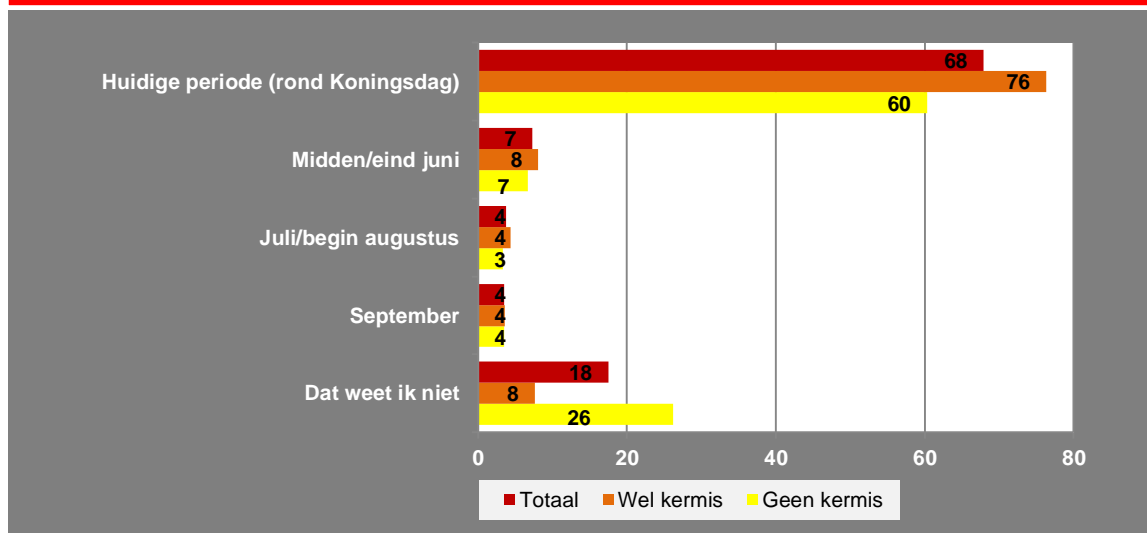
Ook meeste niet-kermisbezoekers pro-eind april

De mening van Haarlemmers die de afgelopen twee jaar niet naar de kermis zijn geweest, lijkt in grote trekken op het algemene beeld. Ook zij prefereren in meerderheid, zij het minder sterk dan kermisbezoekers, de huidige periode rond Koningsdag. Wel zeggen zij aanzienlijk vaker niet te weten welke periode zij het meest passend achten.

Ook ouders geven voorkeur aan periode rond Koningsdag

Van de ouders wier kind of kinderen de afgelopen twee jaar een kermis hebben bezocht, kiest eveneens driekwart voor de huidige kermisperiode.

Welke periode vindt u het meest geschikt voor de kermis? (in %, n=1.363)

12% bezocht een kermis buiten de stad

Eén op de acht panelleden bezocht de afgelopen twee jaar een kermis buiten Haarlem. Bijna negen op de tien, dus een grote meerderheid, deed dat niet.

Zo'n 4% van de panelleden die geen kermis in Haarlem bezochten deed dat wel buiten de stad.

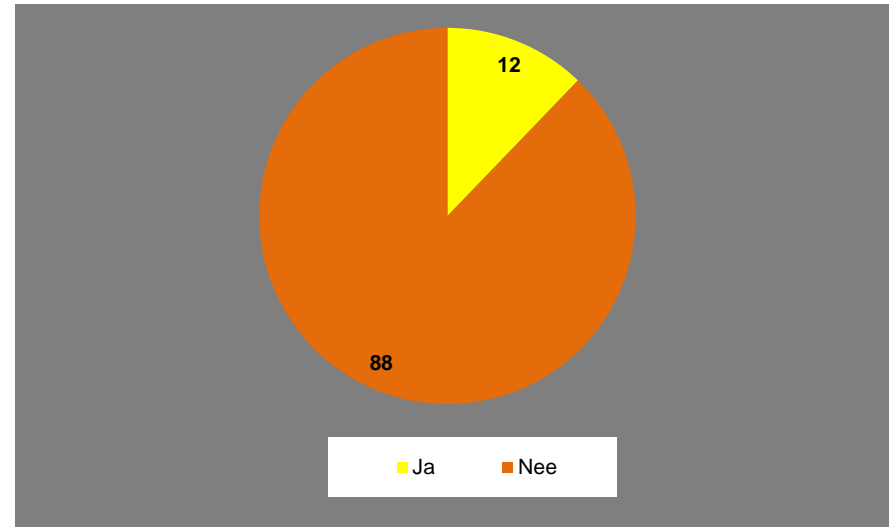
De meest bezochte kermissen buiten Haarlem zijn:

- Santpoort (door 3% van het panel)
- Amsterdam (3%)
- Tilburg (2%)
- Hoofddorp (1%)
- Hoorn (1%)
- Alkmaar (1%)

Andere kermissen kregen minder dan 1% van de panelleden op bezoek. Dat geldt bijvoorbeeld voor Leiden, Velsbroek, IJmuiden en Vijfhuizen.

Enkele panelleden bezochten kermissen verder weg, bijvoorbeeld in Middelburg, Nijmegen, Apeldoorn en tijdens hun vakantie in landen als Frankrijk en Duitsland.

Heeft u de afgelopen 2 jaar een kermis buiten Haarlem bezocht? (in %, n=1.534)

511 locaties genoemd

De Haarlemse kermissen staan nu aan de Grote Markt en de Zaanenlaan. De panelleden mochten een alternatieve locatie noemen; een andere plek in Haarlem die heel geschikt is om een kermis te organiseren.

Van deze gelegenheid maakten 428. Anders gezegd 28% van de enquête deelnemers. Een deel van deze geënquêteerden noemde meer dan één optie. Bij panelleden die drie of meer locaties naar voren brachten, neemt de analyse alleen de twee eerstgenoemde mee. Het totaal aantal genoemde plekken komt hiermee op 511. Van de panelleden die de afgelopen twee jaar in Haarlem een kermis hebben bezocht, weet 36% een geschikte alternatieve locatie tegen een wat kleiner aandeel van 28% van de niet-kermisbezoekers.

Waarderpolder en Schalkwijk favoriet

De genoemde alternatieve locaties liggen het meest in de Waarderpolder, gevolgd door Schalkwijk. Zo noemen 117 panelleden expliciet de Veerplas of de nabije omgeving (IKEA, KPN-toren en NS-station Haarlem-Spaarnwoude). Nog eens 62 panelleden tippen andere specifieke locaties in de polder, zoals de Lichtfabriek en de Waarderpolder in het algemeen.

Op een comeback van de kermis op Winkelcentrum Schalkwijk hopen 58 panelleden, terwijl 66 panelleden een andere specifieke plek in Schalkwijk noemen of dit stadsdeel in het algemeen.

Eveneens relatief goed in de markt liggen het Reinaldapark in Oost en de Dreef, Houtplein of Haarlemmerhout in Zuid-West.

Onder de overige locaties in Noord bevindt zich onder andere het sportveld aan Kleverlaan. Bij de andere plekken in Oost noemen enkele panelleden de Zomervaart, die in het grijze verleden als kermislocatie diende.

Weet u een andere geschikte locatie voor de kermis In Haarlem?

	Aantal keer genoemd
1-Waarderpolder, Veerplas en omgeving	117
2-Schalkwijk	66
3-Waarderpolder; algemeen en overige locaties	62
4-Reinaldapark	61
5-Winkelcentrum Schalkwijk	58
6-Dreef, Houtplein, Haarlemmerhout	47
7-Parkeerterrein IJsbaan, Kennemer Sportcenter	16
8-Schoterbos, Noordersportpark	14
9-Gedempte Oudegracht, Nassaulaan	14
10-Overige Noord	18
11-Overige Oost	16
12-Overige Centrum	8
13-Overige Zuid-West	7
14-Overige locaties	18
Totaal	511

385 suggesties en ideeën

De deelnemers aan de enquête kregen de gelegenheid om zelf een idee of suggestie over de Haarlemse kermissen naar voren te brengen. Van deze mogelijkheid maakten 385 van de ruim 1.500 enquêtedeelnemers gebruik. Dat aantal staat gelijk aan 25% van de geënquêteerden. De suggesties ogen behoorlijk gevarieerd. Toch treden enkele duidelijke patronen aan het licht, met zowel positieve als negatieve reacties.

Geen kermis op de Grote Markt

In totaal 107 enquêtedeelnemers achten een van beide huidige locaties ongeschikt: 93 enquêtedeelnemers keren zich tegen de Grote Markt als kermislocatie en 14 keer gebeurt dat bij de Zaanenlaan.

Panelleden wijzen de kermis op de Grote Markt onder meer af omdat zij deze vinden misstaan op zo'n historisch of monumentaal plein of in een oude binnenstad. Anderen zien deze kermis als een obstakel voor de horeca, het winkelend publiek of een vrije doorloop in het Centrum.

Panelleden die zich tegen een van beide actuele kermislocaties keren, zien de kermis soms graag naar een andere plek verhuizen. Nog 18 enquêtedeelnemers bepleiten eveneens een verhuizing. De beoogde nieuwe locaties liggen meestal aan de buitenkant van de stad, zoals in de Waarderpolder.

Verder zien 12 panelleden de kermis het liefst helemaal uit de stad verdwijnen.

Positief over de kermis

Een positieve insteek hebben 107 ideeën. Deze enquêtedeelnemers spreken zich in zijn algemeen gunstig uit over de kermis, bijvoorbeeld vanwege de gezelligheid (38 keer genoemd) of de traditie (25x) of ze prijzen de kermis aan de Zaanenlaan (24x), vinden de kermis vooral leuk voor kinderen (3x) of zeggen dat Haarlemmers die zich tegen de kermis keren wel erg zeuren (17x).

Suggesties en ideeën over de kermis in Haarlem (n=385)

	Aantal keer genoemd
1-Een van beide locaties is ongeschikt	107
2-Positief over kermis	107
3-Overlast	52
4-Pleidooi voor wijziging samenstelling kermisaanbod	49
5-Kermis is te duur	24
6-Pleidooi voor andere locaties	18
7-Kermis moet weg uit Haarlem	12
8-Overige reacties	16
Totaal	385

Overlast

In totaal 52 suggesties gaan over de overlast die de kermis met zich meebrengt. Panelleden wijzen op overlast door wangedrag, bijvoorbeeld van jongeren of onder invloed van alcohol (20x), geluidsoverlast (19x), verkeersoverlast (4x), zwerfvuil (3x) en combinaties van diverse vormen van hinder of overlast in het algemeen (6x).

Wijziging aanbod en tarieven

Bijna 50 suggesties zoomen in op een wijziging van het huidige aanbod. Zo maken sommigen zich sterk voor bepaalde attracties, een meer nostalgische kermis of een kinderkermissen. Ook bepleiten sommige panelleden een andere opstelling van de attracties, een andere omvang van de kermis en een verschuiving naar andere tijden in het jaar.

Verder vragen 24 panelleden om lagere tarieven; zij vinden de kermis nu te duur.

Vergelijking leeftijden respons vs. Bevolking 18 jaar en ouder

Leeftijd	Respons %	Werkelijk %
18-24 jaar	1	9
25-34 jaar	7	18
35-44 jaar	16	18
45-54 jaar	20	18
55-64 jaar	26	15
65+	30	21

Vergelijking stadsdelen respons vs. bevolking 18 jaar en ouder

Stadsdeel	Respons %	Werkelijk %
Centrum	12	10
Zuid-West	23	21
Oost	13	14
Noord	34	34
Schalkwijk	17	21

Opdrachtgever

Gemeente Haarlem
Stadszaken

Samenstelling

Gemeente Haarlem - DIA
Data, Informatie en Analyse

Internet:

www.haarlem.nl/

Auteur

Bert Kuijpers

Bronvermelding

Alles uit deze uitgave mag
vrij worden gebruikt, mits
onder duidelijke vermelding
van de samensteller
en de naam van de
rapportage